

Презентація на тему :
Економічна теорія: школи та методи.
Тенденції розвитку інформаційно-го
суспільства.

Презентацію виконували учні 10-А класу :
Соценко Іван , Козенко Ігор ,
Глущенко Володимир , Козлов
Владислав

Школа фізіократів

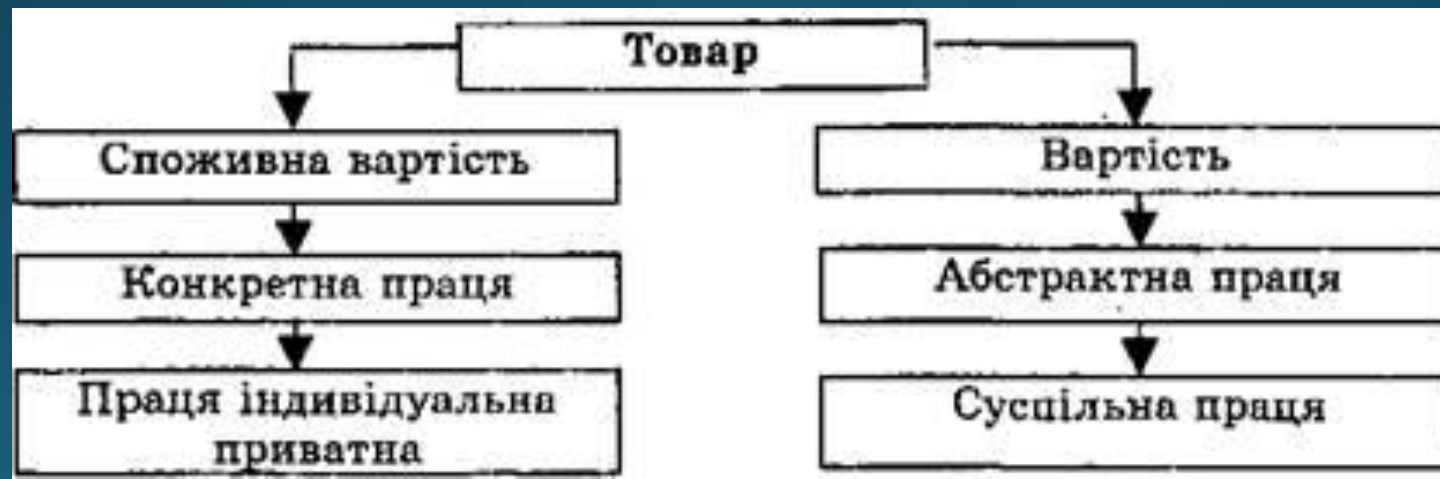
- **Фізіократи.** Джерело багатства і процвітання нації фізіократи бачили винятково в розвитку сільського господарства. До слова сказати, тут зовсім чітко просліджується вплив давньогрецьких мислителів, зокрема Ксенофонта, що писав, що землеробство - мати і годувальниця всіх професій. Ксенофонт вихваляє сільське господарство як дає плоди, придатні навіть для жертвоприносин, що тренує фізично громадян, що робить їхніми відмінними воїнами, що штовхає людей на шлях взаємодопомоги, що забезпечує і всім необхідним.

Основоположником і главою цієї школи був Ф. Кене (1694-1774), придворний медик Людовика XV. Він не тільки сформулював основні теоретичні положення, але також економічну і політичну програму фізіократизма. Треба сказати, що у визначеній мері фізіократизм являв собою реакцію на меркантилістську політику Кольбера в період царювання Людовика XIV, політику заохочення і розвитку мануфактур при повній зневазі сільським господарством.

Товар. Двоїстий характер вартості товару. Двоїстий характер праці

- Як споживчі цінності товари, по Марку, непорівнянні. Порівнянними їх робить те, що усі вони - продукти праці. У споживчій вартості кожного товару міститься визначена доцільна продуктивна корисна праця. Споживчі вартості не можуть протистояти один одному як товари, якщо в них не містяться якісно різні види корисної праці.
- Маркс говорить про двоїстий характер праці, втіленого в товарі. З одного боку, це завжди визначена конкретна праця, і в цій якості він створює конкретну споживчу цінність. Але всяка праця, незалежно від її конкретного виду, є витрати людської енергії, мускулів, нервів, і це робить продукти праці порівняльними. Працю, розглянуту в такому плані, Маркс називає абстрактною працею. Абстрактна праця створює вартість товару, що виявляється в міновій цінності (чи міновій вартості), тобто пропорції, у якій товар обмінюється на інший товар.

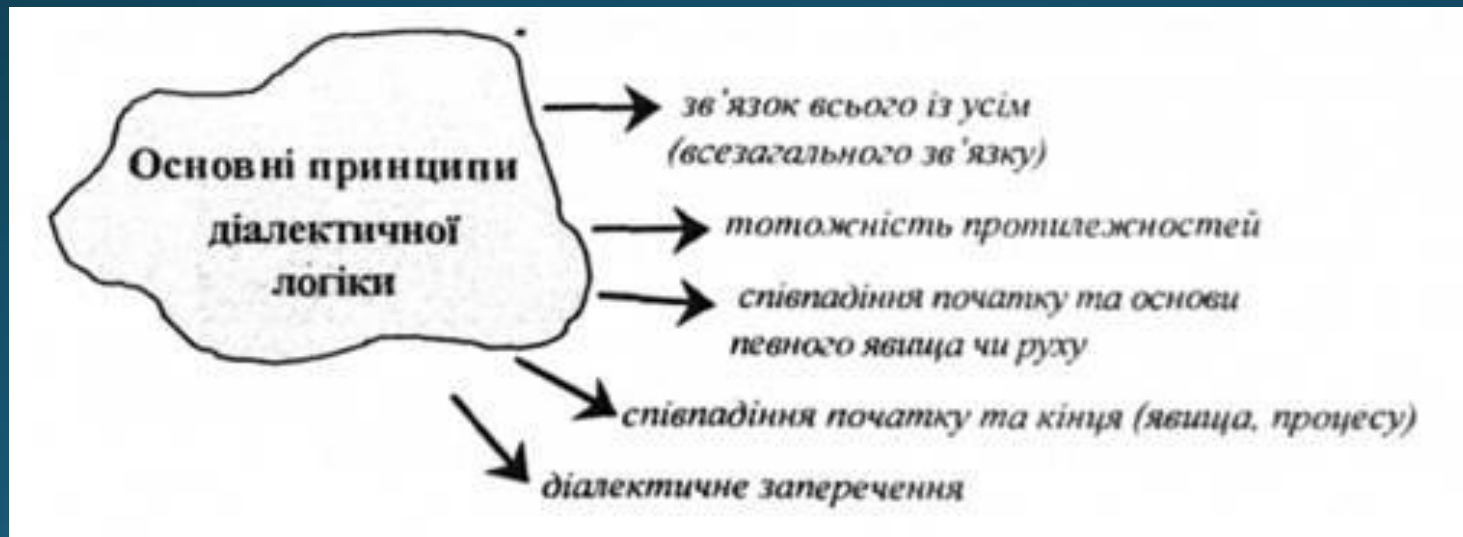

Прибавочна вартість

- В основі досліджень К. Маркса - твердження Сміта і Рікардо про те, що в основі вартості всіх товарів лежить кількість праці, витрачена на їхнє виробництво. Маркс створив логічну і несуперечливу теорію, що описує закони функціонування і розвитку капіталістичної системи господарства. Він виявив протиріччя, що поставило в тупик засновників класичної політекономії: оскільки вартість створюється тільки працею, прибуток капіталіста є результат присвоєння продукту праці робітників.
- Англійська класична школа не могла пояснити походження прибутку без визнання порушення закону вартості: якщо капіталіст купує працю робітника по вартості, прибуток неможливий; якщо вона існує, значить праця купується нижче вартості. Інакше кажучи, проблема була в тім, що робітник одержує вартість меншу, чим робить своєю працею і звідси робить висновок, що або порушується основний закон товарного виробництва (еквівалентність обміну), або в створенні вартості поряд із працею беруть участь інші фактори.
- Маркс пропонує таке рішення: капіталіст купує не працю, а робочу силу, тобто здатність трудитися. Як і будь-який інший товар, вона має вартість і споживчу вартість, де перша визначається вартістю робочої сили - витратами на її відтворення: на харчування, одяг, утворення і придбання кваліфікації, зміст дітей, що повинні будуть замінити фізично вибуває робочу силу батьків і т. п., тобто засобами існування працівника і його родин, а споживча вартість полягає в здатності робочої сили створювати вартість більшу, ніж вона сама коштує. Різницю між вартістю робочої сили і вартістю, що вона може створити, Маркс іменує прибавочною вартістю.

Діалектичний метод

- Розуміння діалектики Марксом і Енгельсом лежить у руслі тієї традиції, що пов'язана з іменами Платона і Гегеля. А в ній діалектика розуміється як вища форма мислення, що відповідає суті справи. І в якості такої вона дуже ґрунтовно була розроблена Гегелем у його "Науці логіки". Що стосується Маркса і Енгельса, то вони зайнялися матеріалістичною переробкою і переосмисленням, а іншими словами - матеріалістичним перекиданням гегелівської діалектики. Але що це означає конкретно?
- Насамперед, це означає з'єднання діалектики з матеріалістичним розумінням історії, про яке вже йшла мова. Саме ця конкретна лема матеріалізму дозволила зберегти кращі досягнення минулого ідеалізму: ідеалізм не відкинутий Марксом і Енгельсом, а він знятий ними. Суть діалектичного методу в тім, як розуміють його Маркс і Енгельс, щоб впливати власній логіці предмета. І там, де ми впливаємо власній логіці історії, ми виявляємося в області не емпірично, теоретично розв'язаної науки історії. А там, де ми слідуємо власній логіці природи, ми знаходимося в області теоретичного природознавства. І задача філософа в даному випадку не підмінювати, а допомагати діям учених.
- Неминучість комуністичного суспільства. У теорії Маркса велику роль грає закон концентрації і централізації капіталу і виробництва. У силу цього закону дрібне виробництво уступає великому, а воно, у свою чергу, найбільшому. По Марксові, дрібним і середнім підприємствам не залишається місця в розв'язаному капіталістичному суспільстві. Але з цього закону випливає і неминучість заміни великої капіталістичної власності єдиною загальнонародною власністю.

Основні тенденції розвитку інформаційного суспільства на початку ХІХ ст.

- Інтерес до досліджень, присвяченим майбутньому (різними авторами іменованим по-різному: футуристика, футурологія, всесвітні прогностичні дослідження, дослідження майбутнього), постійно росте. Значною мірою він викликаний працями Алвіна Тоффлера. Тоффлер у 1966 р. прочитав один з перших курсів, присвячених цій проблематиці, і його книги "Шок майбутнього", "Навчання на завтра" надихнули інших викладачів від початкової до вищої школи на включення в навчальний процес курсів, присвячених майбутньому.
- З погляду Тоффлера і ряду його послідовників підставою включення досліджень майбутнього в шкільну програму є швидкість соціальних і технологічних змін. Підготовка учнів до них і до керування ними вимагає не тільки одержання інформації, але і створення звички передбачати зміни.
- Загальні тенденції в дослідженні майбутнього. Незважаючи на безліч різних цілей і акцентів, існує принаймні дві тенденції, що можуть бути виявлені у всіх програмах вивчення майбутнього: розуміння альтернативності майбутнього і важливості прогнозу. Аналіз доводів на користь цих положень включає наступні позиції:
- Реально наступаюче майбутнє визначається частково історією і фізичною реальністю, частково — випадком і частково — людським вибором. Співвідношення цих факторів варіюється в залежності від того, наскільки віддалений прогноз робиться і яка природа зроблених виборів.
- У кожен даний момент, таким чином, існує набір альтернативних майбутніх, кожне з яких може здійснитися. Історія і фізична реальність визначають цей набір. Випадок і людський вибір визначають, яке з цих можливих майбутніх реалізується.
- Зі сказаного випливає, що для футуролога "майбутнє" є зоною можливого, а не "тим, що буде". Точно так само, "знання майбутнього" розглядається як знання про потенційно можливі його варіанти, а не про одному визначеному і неминучому.
- Сучасна науково-технічна революція знаходиться в безпосередньому причинно-наслідковому зв'язку із сучасною соціалістичною революцією. Якщо соціалістична революція до науково-технічної революції була лише можливістю, то з її зародженням, початком соціалістична революція стає суспільно-історичною необхідністю, вона є необхідним наслідком науково-технічної революції.

Основні положення праць Тоффлера:

- Масове виробництво, широке застосування і повсюдне поширення нових механічних засобів - автоматів. Виникнення нового, більш високого укладу техніки, що охоплює прості технічні засоби, ручні механізми, тяглові механізми (які мають тенденцію незабаром зникнути зовсім), машини й автоматичні засоби.
- Переміщення від людини до технічних засобів, поряд з функціями безпосереднього впливу на предмет праці, оперування робітником інструментом, рухової і передачі рухової енергії, - функції керування технічними засобами і технологічними процесами, що упредметнюється в новій ланці нових механічних засобів - керуючому механізмі (керуючій машині).
- Соціосфера. Перетворення (у майбутньому) наукового виробництва у ведучу галузь суспільного виробництва, а промисловості - у другорядну (другу, поряд із сільським господарством, за значенням). Виробництво (у майбутньому) у науковому виробництві більшої частини сукупного суспільного продукту праці. Зосередження більшості, спочатку відносного, а потім і абсолютного, працездатного населення країн, при завершенні в них науково-технічної революції, у сфері науки. Перетворення більшості населення в наукових працівників.
- Владна структура. Посилення ролі держави в управлінні науково-технічним процесом.
- Іоносфера. Широке застосування механічних засобів - автоматичних, машинних і ручних у науковому виробництві, його механізація. Витиснення механічними засобами з наукового виробництва і деяких інших ланок сфери розумової праці простих технічних засобів. Заняття автоматичними засобами пануючого положення в науковому виробництві. Перетворення наукового виробництва в механізовану (на основі автоматичних ЕОМ) галузь суспільного виробництва.
- Враховуючи значний науковий потенціал України основна частина положень теорії Тоффлера цілком може розвинути в Україні. Враховуючи, що Україна не дуже багата на природні ресурси, щоб зберегти конкурентоспроможність на світовому ринку, забезпечити розвиток ВВП, держав, а врешті-решт, буде значну увагу приділяти розвитку науково-технічної сфери.